

Hjem > Landdistriktsmidler > 2013 > Få økologisk viden i spil > Studietur om afskalning af økologisk havre

Studietur om afskalning af økologisk havre

Den 9. december 2013 tog en gruppe, bestående af landmænd, konsulent og maskinforhandler, på studietur til Hamborg for at se på en maskine til afskalning af havre.

Efterårets lave afregningspris for økologisk havre var udgangspunktet for at undersøge muligheden for at opgradere havre ved afskalning og derved skabe en alternativ afsætningsmulighed for havre.

Den høje foderværdi og høje proteinkvalitet har vagt interesse for projektet blandt økologer landet over. Især fjerkræproducenter med egen foderproduktion øjner muligheder for at supplere sædsiftet med den robuste havre, mens planteavlere håber på lidt højere afsætningsikkerhed i fremtiden. Se evt. [Skal økologiske høner spise havregryn](#). Flere økologer har søgt og fået tilskud til afskalningsanlæg i den seneste teknologistøtteordning i efteråret 2013. Opgaven er nu at finde en maskinløsning, som kan afskalle havren på tilfredsstillende vis til fornuftige penge, og som kan integreres i ejendommens øvrige foder- og kornhåndtering.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Erfaringer fra studieturen

- Maskinen er enkel i betjeningen.
- Efter afskalningen skal kerner og skaller separeres med aspiratør.
- Maskinen fjerner mellem 80 og 95 pct. af skallerne. Dermed opnås en høj foderværdi.
- Lagerfast havre kan afskalles uden yderligere nedtørring.
- Det er vigtigt at tænke afskalleren ind som en integreret del af foder- eller kornhåndtering.
- Skallerne har et stort volumen, som skal håndteres fx. ved presning til brændselspiller.
- Prisen er ca. 18.000 euro eller 135.000 kr.

Demonstration af afskalning i praksis

Et af hovedformålene med studieturen var, at se en maskine til afskalning i aktion. Til dette formål havde en af deltagerne medtaget nogle kg økologisk havre. Demonstrationen blev udført på en fuldskala model svarende til den, maskinfabrikanten sælger til havremøller. Maskinen har en diameter på én meter og er ca. halvanden meter høj.

Maskinen bliver kaldt "Fliehkraftschäler" på tysk, hvilket kan oversættes til centrifugalafskaller. Konceptet fungerer efter et princip, som er afprøvet i praksis i mange år.

Metoden er simpel. Når kornet fødes ind i maskinen løber det igennem et kastejul, som accelerer kernerne til meget høj fart mod en stårling, som sidder på indersiden af den tøndedeformede maskine (se billede 1). Når havren rammer stårlingen, skilles skallen fra kernen, og begge dele falder ud af bunden af maskinen. Herefter skilles skaller og kerne ved hjælp af en aspiratør (se billede 2).

Det er muligt at justere gennemløbshastigheden samt omdrejningerne på kastejulet. På den måde findes den rette balance mellem afskalningsgraden og knækkede kerner. Maskinen tillader dermed også, at man kan sigte efter den afskalningsgrad, som opfylder dyrenes krav og minimere mængden af restprodukt.

Kapaciteten er op til 2 tons pr. time.

Med få modifikationer er maskinen også i stand til at afskalle solsikker, spelt og boghvede.

Billede 1: Afskalningsmaskine fra Steckel & Schrader (Klik på billedet for stor udgave).

Billede 2. Afskalning af havre. Fra venstre mod højre. Alm. havre, afskallet havre og havreskaller. (Klik på billedet for stor udgave).